Jak na šmejdy?

Okrádat se nenecháme

MĚSTO OPAVA

Senior akademie 2 | Opava

Představení:

Pavel Meletzký

- náměstek primátora
- 30 let praxe v oboru informatika
- 15 let praxe v oboru kybernetická bezpečnost
- certifikovaný lektor interního vzdělávání, akreditace Ministerstva školství

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt „Senior akademie 2“ – „Jak na šmejdy“ je hrazen z prostředků Evropské unie z Operačního programu Zaměstnanost

Číslo Operačního programu: CZ 00269/11986L/OP5843125-2026

Co je osobní údaj?

Osobní údaj je jakákoliv informace, podle které je možné poznat konkrétního člověka.

Patří sem například:

- jméno, adresa a datum narození,
- telefonní číslo a e-mail,
- rodné číslo a číslo občanského průkazu,
- fotografie nebo hlas,
- informace o zdraví,
- číslo účtu nebo registrační značka vozidla.

Jednoduché pravidlo: **Než osobní údaj někomu sdělíte, vždy si ověřte, komu jej předáváte a proč ho potřebuje.**

Google

Meta AI

amazon

1,4 bilionů USD

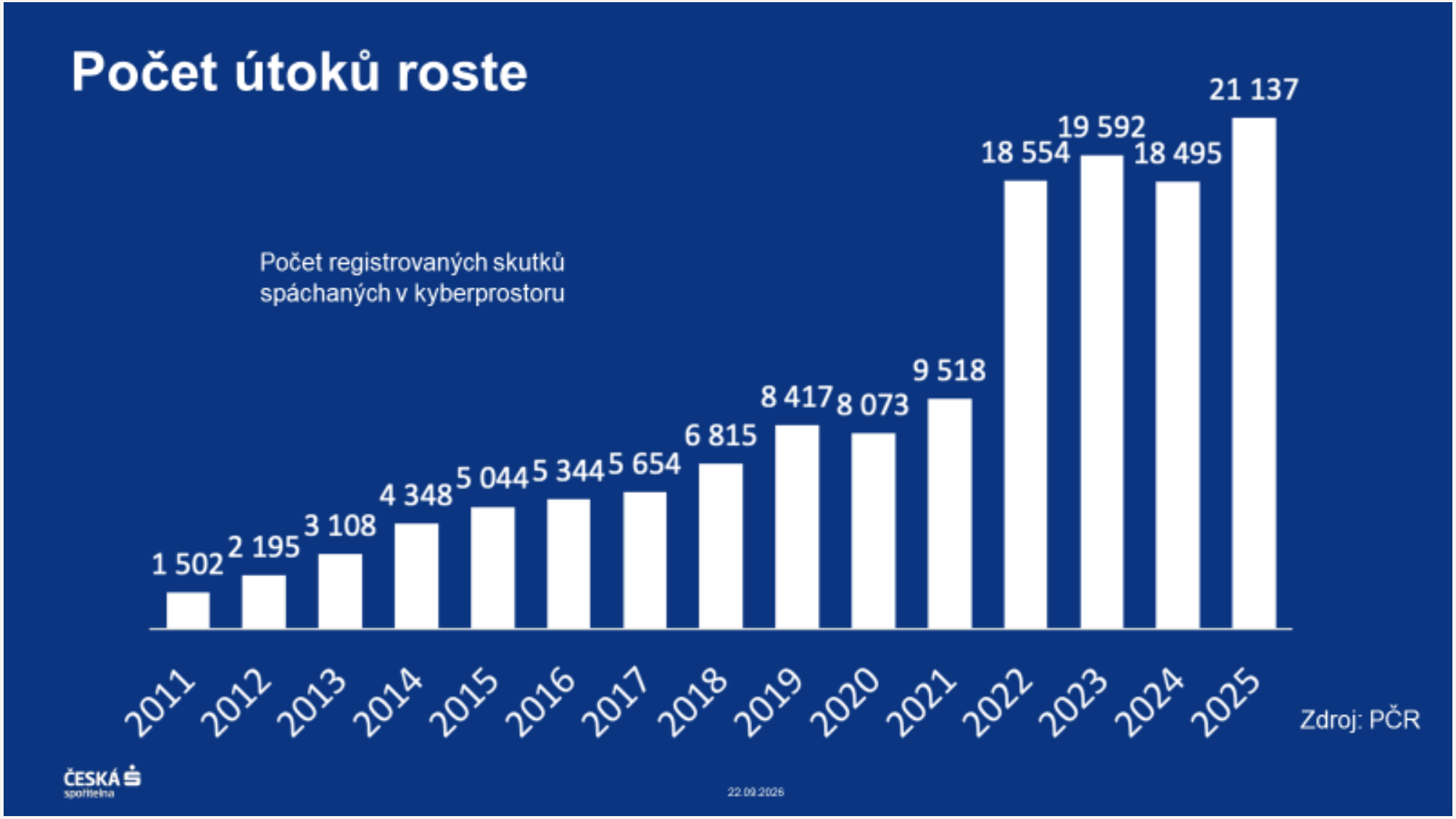
$

9,2 bilionů USD

ČESKÁ spořitelna

22.09.2026

Počet útoků roste
Počet registrovaných skutků spáchaných v kyberprostoru
1 502
2 195
3 108
4 348
5 044
5 344
5 654
6 815
8 417
8 073
9 518
18 554
19 592
18 495
21 137
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
Zdroj: PČR
ČESKÁ spořitelna
22.09.2026

Kdo je na druhé straně?

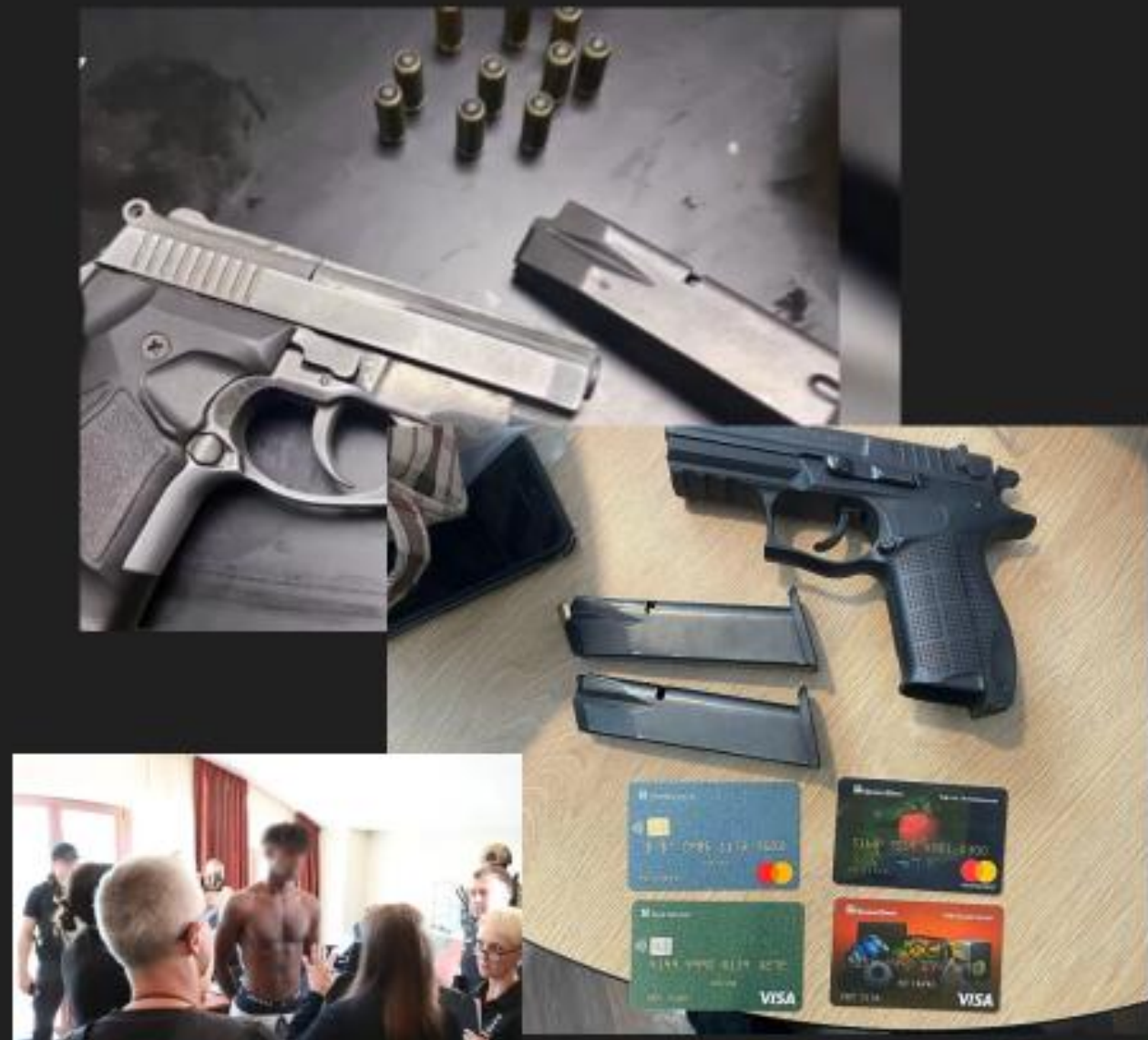

Organizovaná mafie

Bez pravidel, bez limitu

Vysoká flexibilita

Státy východní Evropy

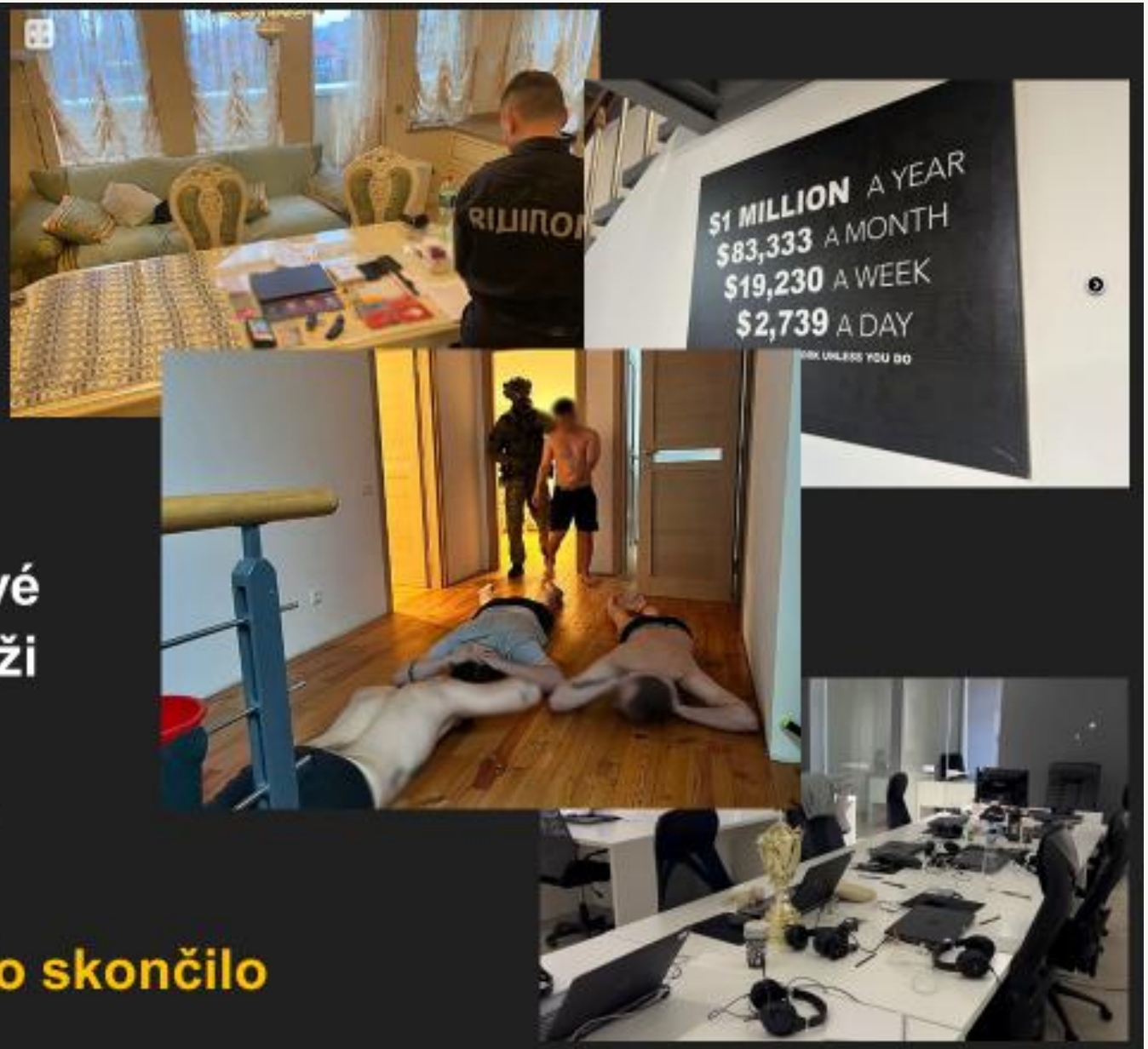

Vysoce **profitabilní**.
Výnosy ve stovkách mio CZK.

Falešný bankéř dostává
20% z ukradených peněz

IT vývoj, HR, bonusový systém, právníci, víkendové párty, ochranka, detektor lži

Crime as a service = nízké vstupní náklady
= přílíš výnosné, než aby to skončilo

Prodáte mi pero?

Jak poznat, že není vše v pořádku?

Strach

Autorita

Čas

Znáte to dobře!

Nenechte zubní kaz zničit váš úsměv!

Strach ze zdravotního a společenského problému

Jeden okamžik nepozornosti může změnit celý život!

Typické pro pojištění nebo bezpečnostní prvky v autě

Zloději si nevybírají. Chraňte svůj domov dřív. Než bude pozdě!

Strach z krádeže a ztráty majetku

Kolik budou mít vaše úspory hodnotu za deset let?

Obava z inflace a ztráty finanční jistoty

Po dnešku budete umět

Rozpoznat nátlak

strach, spěch, tajemství

Ukončit kontakt

bez vysvětlování a hádání

Ověřit si příběh

jiným číslem nebo osobně

Jednat po chybě

banka, policie, důkazy

Nejde o technickou zkoušku. Jde o bezpečný návyk.

Naše jednoduchá obrana

1. **ZASTAVIT – nic nedělat pod tlakem**
2. **ZAVĚSIT – ukončit hovor nebo zprávu**
3. **OVĚŘIT – použít známý oficiální kontakt**
4. **PORADIT SE – rodina, banka, policie**

Věta, která chrání peníze

„Teď hovor ukončím a ověřím si to sám/sama.“

1 Když někdo zavoní doma

Začneme něčím jednoduchým, ale budeme se toho držet!

MĚSTO OPAVA

Když přijde domů neohlášená návštěva, co uděláte?

VŽDY MUSÍM IDENTIFIKOVAT NEZNÁMÉHO!

Můžeme diskutovat a zdůvodňovat?

Přesto má čeština jedno kouzelné slůvko…

NE!

2 Telefonáty, které tlačí

Falešný bankéř, policista, příbuzný i nový známý

MĚSTO OPAVA

Falešný bankéř vyvolá strach

„Někdo napadl váš účet.“

„Peníze musíme převést do bezpečí.“

„Nikomu nic neříkejte.“

Skutečná banka nechce

převod na „bezpečný účet“
PIN, heslo ani kód z SMS
instalaci vzdáleného přístupu

Falešný bankéř vyvolá strach

Investiční podvod

Škoda 14.000.000,- Kč

Sedmašedesátiletý muž z Trutnovska reagoval na internetový inzerát, v němž byly zneužity známé osobnosti. Podvodníci mu nainstalovali falešnou investiční platformu a pět měsíců jej přesvědčovali k dalším vkladům. Peníze převáděl na různé účty a téměř 13 milionů korun předal osobně kurýrům po sdělení hesla „koloběžka“. Při jednom předání odevzdal sedm milionů korun v hotovosti.

Policie peníze „nezachraňuje“ převodem

Podvodník říká

„Spolupracujeme s bankou.“
„Vezměte si úvěr.“
„Pošlete peníze na určený účet.“

Skutečný policista

nežádá převod peněz
nežádá půjčku
neověřuje se fotkou průkazu
přes WhatsApp

Jméno skutečného policisty na webu není důkaz, že volá právě on.

Policie peníze „nezachraňuje“ převodem

Falešný policista a bankéř

Škoda 665.000,- Kč

Ženu nejprve kontaktoval údajný policista a následně falešný bankéř. Přesvědčili ji, že jsou její peníze ohroženy. Vybrala 365 000 korun a předala je neznámému kurýrovi. Poté si podle jejich pokynů sjednala půjčku, vybrala dalších 300 000 korun a znovu je předala cizímu muži.

Cit není důkaz totožnosti. První žádost o peníze = stop a porada.

„Mami, mám nové číslo…“

Zpráva tvrdí, že dítě nebo vnuk rozbil telefon.

Následuje prosba o rychlou platbu.

Číslo účtu je cizí a příběh naléhavý.

Ověřte to jinak

Zavolejte na původní číslo.
Položte osobní otázku.
Kontaktujte dalšího příbuzného.

Internetová láska nesmí stát peníze

Jak vzniká důvěra

dlouhé psaní a pozornost
romantický příběh
slib osobního setkání

Kdy zpozornět

nemoc, clo, letenka, půjčka
stále nové překážky
žádost o peníze nebo doklady

Cit není důkaz totožnosti. První žádost o peníze = stop a porada.

Internetová láska nesmí stát peníze

Muž z Děčína
47 let

Škoda přes 900.000,- Kč

Sedmačtyřicetiletý muž z Děčína se stal postupně obětí dvou falešných profilů na seznamce. Podvodníci v něm dlouhodobou komunikací vyvolali pocit vznikajícího vztahu. Následovaly příběhy o zdravotních a finančních problémech a opakované žádosti o pomoc. V prvním případě poslal přes 300 000 korun, ve druhém více než 600 000 korun.

Cit není důkaz totožnosti. První žádost o peníze = stop a porada.

Telefon: správná reakce trvá 20 sekund

1. Nic nepotvrzuji.
2. Hovor ukončím.
3. Najdu si oficiální číslo sám/sama.
4. Zavolám blízkému člověku.

Nikdy

nevolám zpět přes „poslední hovory“
nepřepojuji se podle volajícího
nenechám se držet na lince

3 Zprávy a odkazy

SMS, e-mail, WhatsApp, bazar i QR kód

MĚSTO OPAVA

SMS z banky může být falešná

„Účet bude zablokován.“

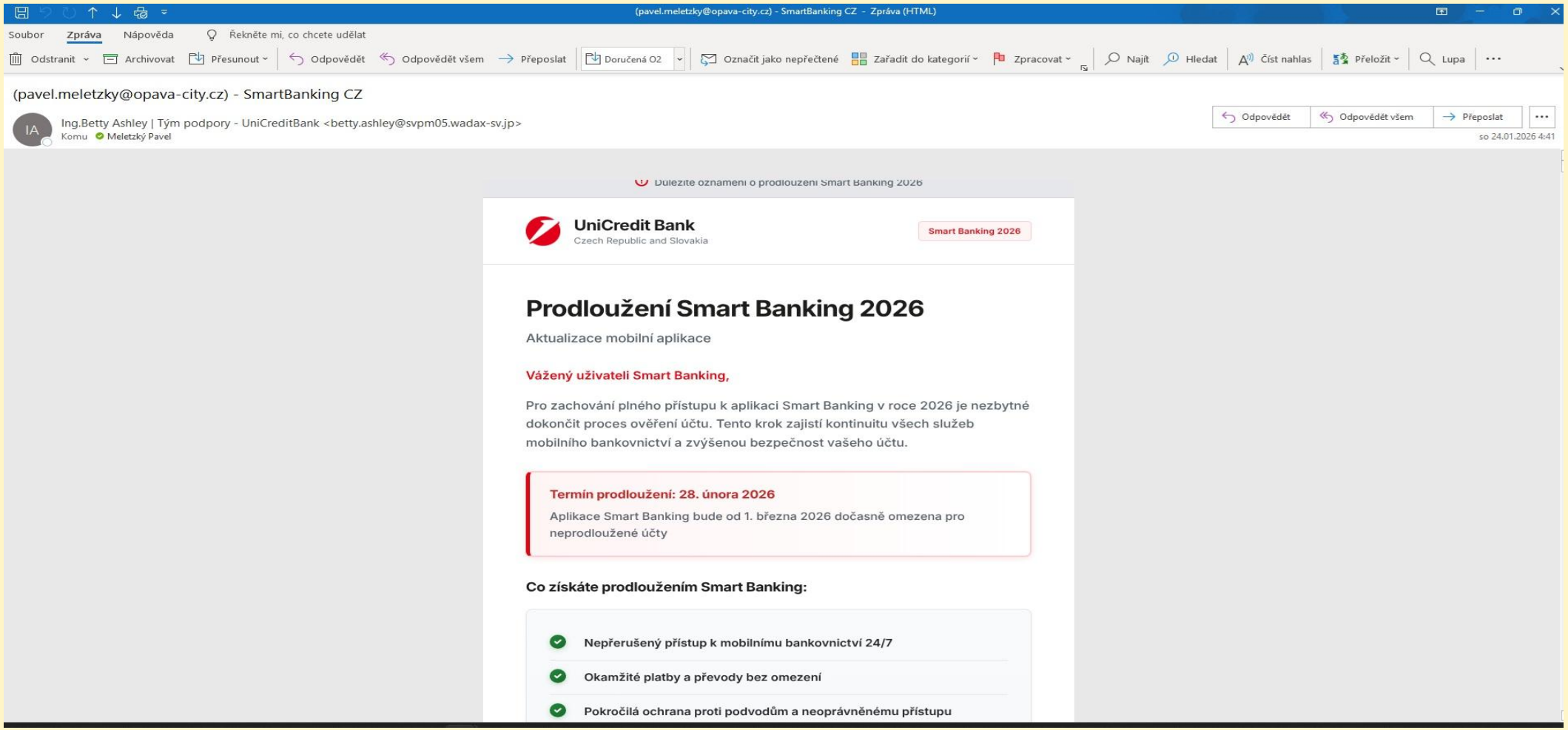
„Potvrďte vrácení platby.“

„Klikněte a přihlaste se.“

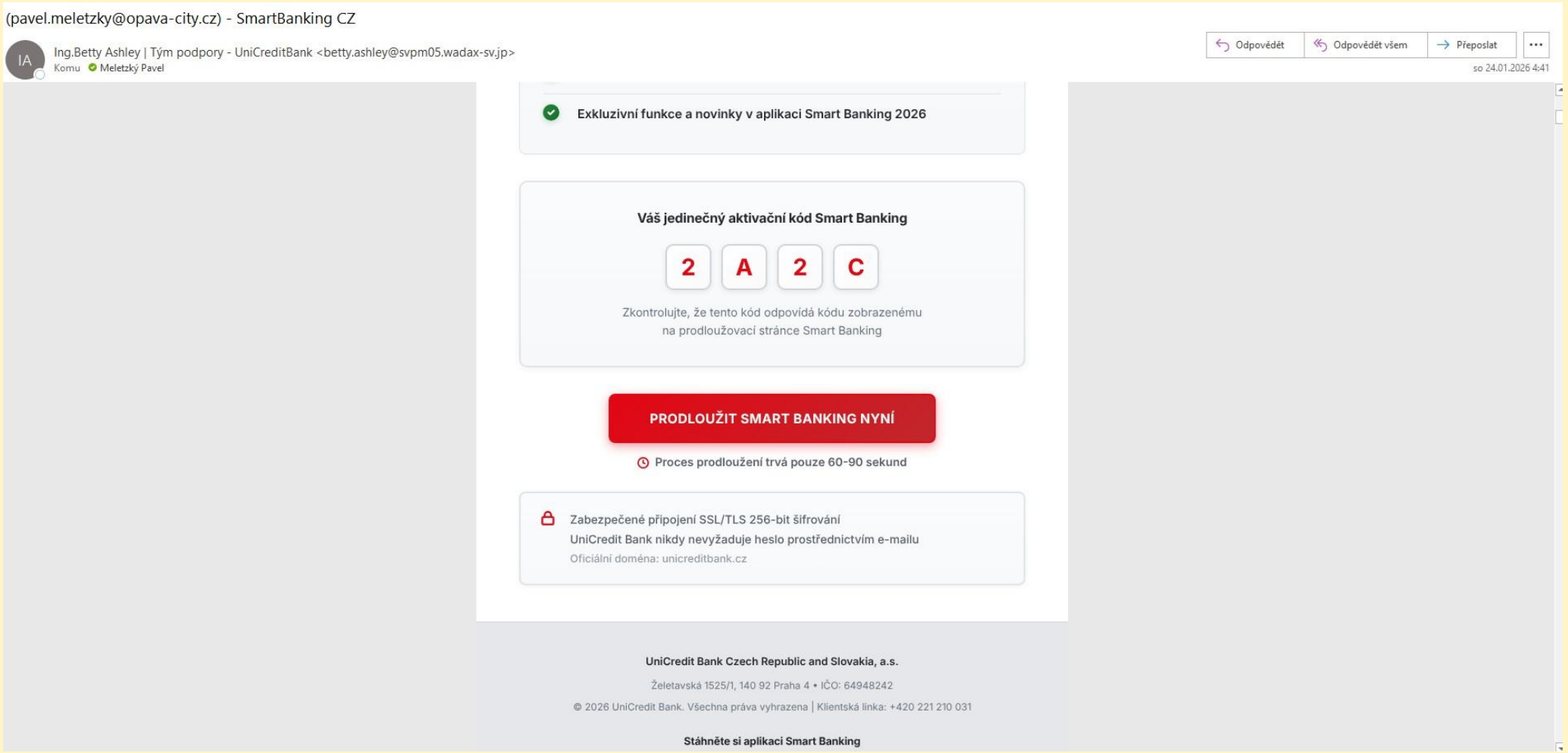
Bezpečná cesta

Na odkaz neklikat.
Otevřít bankovní aplikaci ručně.
Nebo zavolat na oficiální číslo.

Jak poznám falešný email?

Jak poznám falešný email?

Jak poznám falešný email?

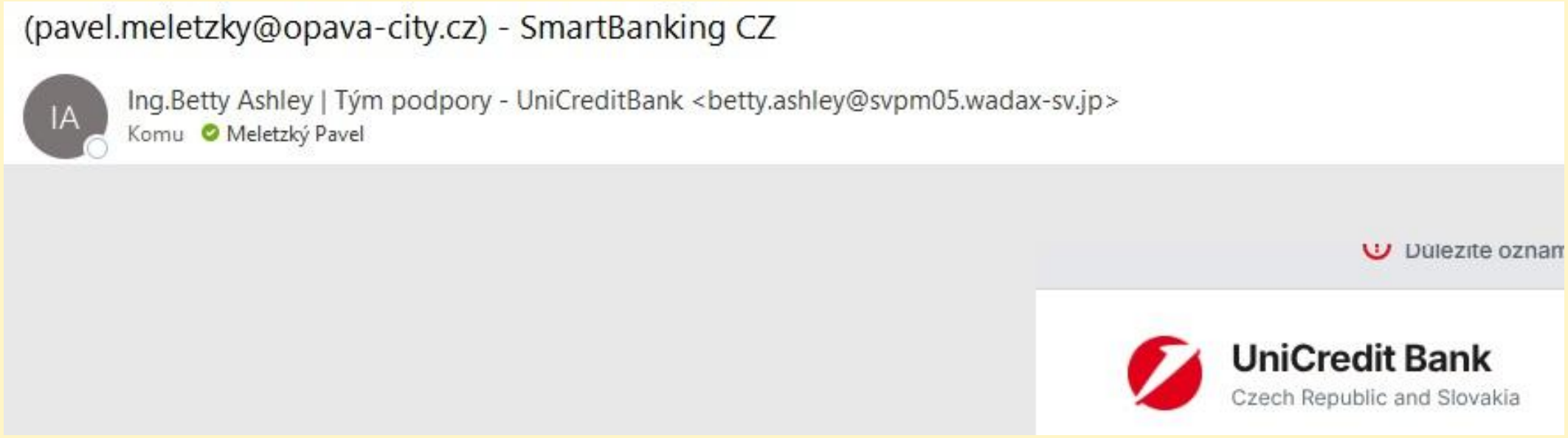
jan.novak@firma.cz

jan.novak – uživatelské jméno, často jméno a příjmení člověka

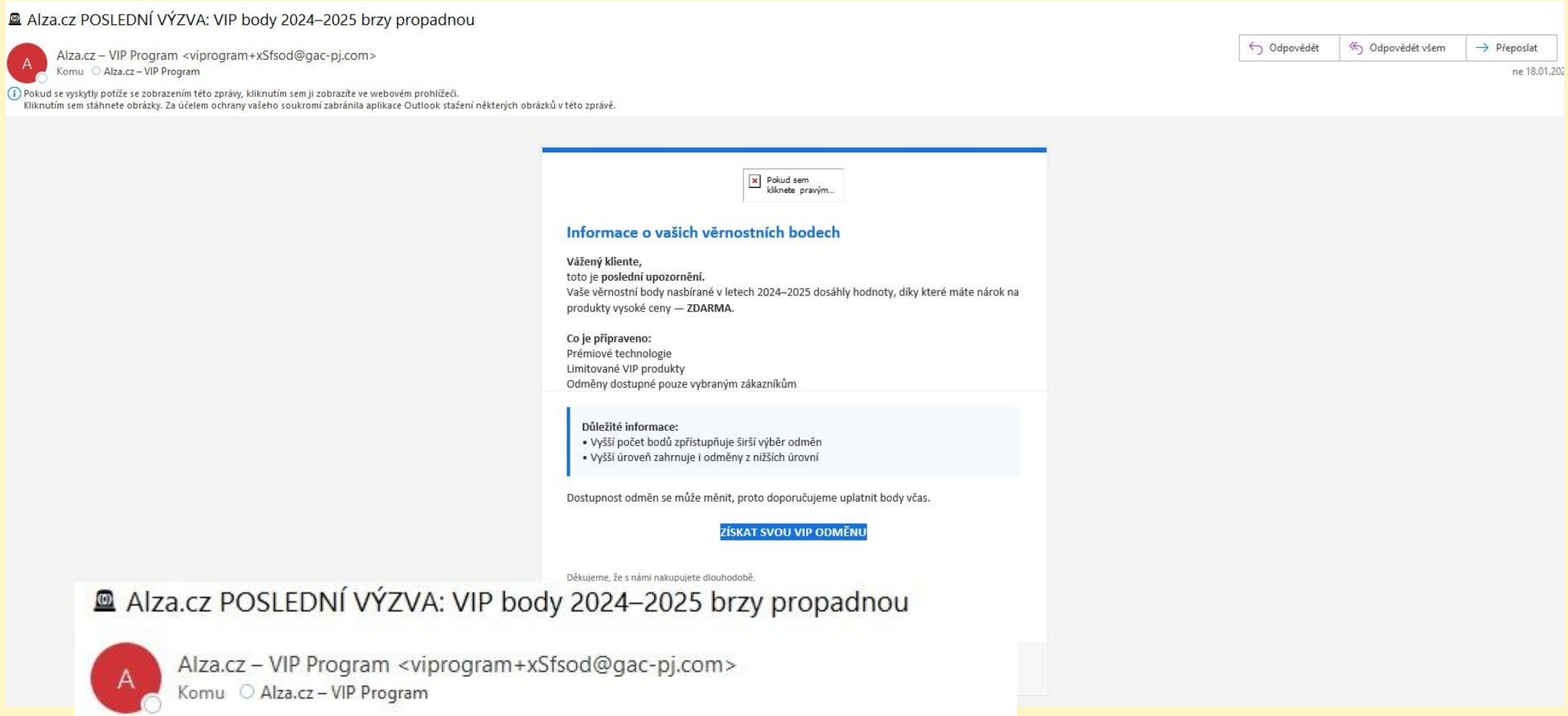
firma – název domény, tedy název organizace nebo poskytovatele e-mailu

cz – národní doménová koncovka, případně typ služby

Jak poznám falešný email?

Jak poznám falešný email?

Alza.cz POSLEDNÍ VÝZVA: VIP body 2024–2025 brzy propadnou
Alza.cz – VIP Program <viprogram+xSfsod@gac-pj.com>
Komu Alza.cz – VIP Program
Pokud se vyskytly potíže se zobrazením této zprávy, kliknutím sem ji zobrazíte ve webovém prohlížeči.

QR kód je jen převlečený odkaz

Zkontrolujte místo

není nálepka přelepená?

Přečtěte adresu

kam vás telefon posílá?

Nezadávejte banku

po naskenování z reklamy

Při platbě ověřte

částku i příjemce

QR kód může být užitečný. Důvěru mu ale nedává samotný čtvereček.

Pět varovných znaků zprávy

Nečekaný kontakt

Hrozba nebo výhra

Spěch a poslední šance

Odkaz či příloha

Žádost o tajný údaj nebo platbu

Jedna kontrolní otázka

„Čekal/a jsem tuto zprávu
a tuto konkrétní žádost?“

4 Internet a nové triky

Investice, umělá inteligence a vzdálený přístup

MĚSTO OPAVA

Jistý vysoký výnos neexistuje

Reklama se známou osobností.

„Poradce“ zavolá a začne malou částkou.

Na falešném webu roste zisk.

Výběr vyžaduje další poplatek.

Velké červené světlo

garantovaný zisk
časový tlak
vzdálený přístup
půjčka na investování

Hlas i video lze napodobit

Co může být falešné

hlas příbuzného
video známé osobnosti
fotografie dokladu
„živý“ videohovor

Co funguje

rodinné kontrolní slovo
otázka na neveřejnou vzpomínku
zpětný hovor na známé číslo
osobní ověření

Silná emoce je důvod zpomalit, ne důvod poslat peníze.

Zpráva od Emmy

Without Consent / Bez souhlasu - ochrana dětské identity na internetu

Vzdálený přístup znamená předat klíče

AnyDesk, TeamViewer a podobné nástroje mohou být legitimní.

V rukou cizího člověka ale umožní sledovat obrazovku a ovládat zařízení.

Pravidlo

Na pokyn neznámého volajícího
nic neinstaluji
a nesdílím obrazovku.

5 Zamkněme si peníze i telefon

Tajné údaje, hesla, aktualizace a limity

MĚSTO OPAVA

Čtyři tajemství se nesdělují

1. PIN k platební kartě
2. Heslo do internetového bankovnictví
3. Celé údaje z karty včetně CVC/CVV
4. Kód z SMS nebo potvrzení v aplikaci

Čtěte potvrzovací obrazovku

Potvrzení v aplikaci není „bezpečnostní kontrola“. Je to váš podpis konkrétní operace.

Heslo má být dlouhé a jedinečné

Pro každý důležitý účet jiné heslo.

Raději dlouhá zapamatovatelná věta než krátká hádanka.

Zapněte dvoufázové ověření.

Nejdůležitější účty

- e-mail
- banka
- sociální sítě
- služby s uloženou kartou

Heslo má být dlouhé a jedinečné

Vrzs3cjtsbcn

nOjCjzz100

ssdHOPSASA-vlssotrasa

100rvszmj-100rkju

Telefon může chybu výrazně zbrzdit

Zapněte

automatické aktualizace
zámek obrazovky
biometrii bankovní aplikace
upozornění na platby

Nastavte

nižší limity plateb a převodů
blokování neznámých čísel
zálohu fotografií a kontaktů

Co nepotřebujete, vypněte: platby na internetu, zahraniční platby nebo vysoké limity.

6 Teď rozhodujete vy

Tři modelové situace – co uděláte jako první?

MĚSTO OPAVA

Situace A: Volá „bezpečnost banky“

A

Řeknu kód z SMS

B

Převedu peníze do bezpečí

C

Zavěsím a volám bance sám/sama

D

Nainstaluji doporučenou aplikaci

Správně: C. Číslo vezmu z karty, aplikace nebo oficiálního webu.

Situace B: „Ahoj babi, mám nové číslo“

A

Hned pošlu peníze

B

Zeptám se v tomto chatu

C

Zavolám na původní číslo

D

Pošlu fotku karty

Správně: C. Ověření musí proběhnout jinou cestou.

Situace C: Reklama slibuje jistý zisk

A

Vyplním formulář na telefonu

B

Pošlu malý vklad na zkoušku

C

Nechám poradce ovládat počítač

D

Nic neposílám a nabídku ověřím

Správně: D. Malý první vklad je často jen začátek manipulace.

Když už jsem klikl/a nebo zaplatil/a

1. Okamžitě volám své bance.
2. Volám Policii ČR – 158.
3. Nemažu SMS, e-maily ani chat.
4. Udělám snímky obrazovky.
5. Z bezpečného zařízení změním hesla.

Každá minuta může pomoci

Nestydět se.
Neplatit „záchranářům“ další poplatek.
Varovat blízké.

Kam volat a kde si vše ověřit

Když hrozí škoda

VAŠE BANKA
oficiální nonstop linka

POLICIE ČR
158

Podezřelý kontakt

OPERÁTOR
SMS / volání lze hlásit na 7726

DŮVĚRYHODNÝ ČLOVĚK
rodina nebo známý

Číslo banky si dnes uložte do telefonu. Nehledejte je z odkazu v podezřelé zprávě.

Sedm pravidel, která si odnesu

1. Pod tlakem nic nepotvrzuji
2. Podezřelý hovor ukončím
3. Příběh ověřím jinou cestou
4. Tajné údaje nikomu nesděluji
5. Neinstaluji nic na pokyny
6. Při chybě ihned volám bance nebo PČR
7. Nestydím se požádat o pomoc

Někdy to dopadne dobře

Policie ČR: Falešný bankéř v akci

Zastavit. Zavěsit. Ověřit.

Okrádat se nenecháme. Teď je prostor pro vaše otázky.

MĚSTO OPAVA